

קול קורא - הקמת רשימת מעריכים להגשת חוות דעת על הצעות מחקר בקרן המדען

הראשי של משרד החקלאות ופיתוח הכפר לשנים 2017 ו-2018

רקע/מבוא

קרן המדען מפרסת מעת לעת, קולות קוראים שעניינם הגשת הצעות מחקר לפתרונות מדעיים לצווארי בקבוק בהשגת יעדי המשרד.

כחלק מהליך ההגשה והשיפוט, מסתייעות לא אחת הוועדות בקבלת חוות דעת מגורמי מקצוע שאינם עובדי משרד (להלן: "רפרנטים" או "מעריכים"), כשאלו מהוות בסיס חשוב להחלטות הסופיות לצורך דירוג הצעות המחקר שהתקבלו.

יובהר כי הערכת ההצעות מתבצעת לאחר קריאה מקיפה של התוכנית המוצעת וכן של מאגרי מידע ספרותיים בתחום הרלוונטי.

חוות הדעת המפורטת והמנומקת של המעריכים מוגשות למשרד בכתב, בהליך חשאי, ומכילות מידע מפורט בתחומים הבאים:

- א. התאמת המחקר ליעדי משרד החקלאות,
- ב. התאמת התקציב המבוקש לביצוע המחקר,
- ג. איכות המדעית של הצעת המחקר.
- ד. בחינת מידת היישום, התועלת בביצוע המחקר.
- ה. סיכויי ההצלחה של המחקר
- ו. התאמת צוות המחקר לפתרון הבעיה.
- ז. מידת החדשנות הגלומה בו ועוד.

המצב כיום

בלשכת המדען הראשי של משרד החקלאות קיים נכון ליום רשימת מעריכים, לצורך בחינת הצעות מחקר בעלות אופי עסקי (תוכנית ניצן) וכן רשימת מעריכים לדוחות מחקר

-2-

עד חודש זה, אוקטובר 2015 נהג המשרד לעשות שיוש ברשימות אלו לצורך ביצוע העבודות המפורטות במבוא לקול קורא זה אלא שכידוע עוד במהלך שנת 2012, נכנסה לתוקף הוראת תכ"מ שעניינה: ניהול מאגרים במשרדי הממשלה כשאחד התנאים המנויים בהוראה זו, הנו הטלתה של חובת בדבר המאגר על שלל נתוניו באמצעות אתרי האינטרנט של המשרד ושל החשב הכללי באוצר.

דע עקא, כי במקרה הנדון נדרש חסיון מלא על זהות הרשומים במאגר הואיל והם מבצעים עבודת הערכה של מחקרים וקיים חשש להטיית תוצאות הבדיקה בהתאם ליחס שבין החוקר ומבקר המחקר ואו חשש ליריבות פרסונאלית לאור היותם של המחקרים והמבקרים באים מתוך קהילה אקדמית סגורה.

לאור זאת התייעצה יחידת המדען עם הלשכה המשפטית ועם חשבת המשרד כיצד עליה לנהוג מכאן ולהבא.

יובהר עוד כי טיבה של העבודה אינה מאפשרת את מכרזה באופן פומבי, הן לאור תכיפות גבוהה מאוד של ביצוע הערכות (מאות מדי שנה) והן לאור עלות ההתקשרות הנמוכה.

התייעצות זו, הובילה למסקנה כי הדרך הנכונה ביותר להתקשרות עם מבקרי המחקרים כאמור, הנה שימוש בתקנה 5 (ה) לתקנות חובת המכרזים, שעניינה: התקשרות עם בעל מקצוע מומחה שלא באמצעות "מאגר" כמשמעו בתקנה 16 לתקנות חובת המכרזים. ההתקשרות הנה לביצוע עבודה הדורשת "יחסי אמון מיוחדים" ועניינה: "ביצוע מחקר" – כנדרש בתנאי התקנה.

על פי תנאי ס"ק זה, על המשרד לבצע "בדיקת מספר הצעות הבאות בחשבון" ככל הניתן בסבב מחזורי, "המעניק את מירב היתרונות לעורך המכרז".

לאור האמור, פונה אפוא קרן המדען לציבור המתאים (עפ"י דרישות הסף המפורטות בקול קורא זה) להגשת מועמדות כמעריכים לקרן,

על בסיס חוות דעת זו אישרה ועדת המכרזים של המשרד בהחלטתה מיום _____ התקשרות בפטור ממכרז על יסוד תנאי תקנה 5 כשהיא מורה ליחידה כדלקמן:

א. יפורסם "קול קורא" המזמין את כל העומד בתנאי הסף להיכלל ברשימה מוגדרת שמתוכה תבוצע אותה "בדיקת מספר הצעות הבאות בחשבון" (מסמך זה).

-3-

- ב. האפשרות להיכלל באותה רשימה תהיה פתוחה כל השנה ע"מ להגדיל את ההיצע באופן מקסימלי וע"מ לתת הזדמנות שווה לכל המעוניין שעמד בתנאי הסף.
- ג. כמוסבר מעלה, רשימה זו לא תפורסם לאור הבעייתיות שהוצגה.
- ד. מסמך זה, יגדיר באופן מפורש מה יהיו הקריטריונים המקצועיים לחלוקת העבודה בין המעריכים וכיצד מתכוון המשרד לשמור על העיקרון של "סבב מחזורי", המתבצע "באופן הוגן" [ראה להלן – פרק: "אופן חלוקת העבודה"]
- ה. הרשימות שהיוו בעבר "מעין מאגר, ימשיכו לשמש את המשרד והן כוללות נכון ליום זה, חוקרים ממוסדות אקדמיים מתחומים שונים וחוקרים מקרב גמלאי מוסדות המחקר במדינה, או חברות פרטיות המתמחים בנושאי המחקרים המבוקרים.
- ו. עוד מובהר כי "הקול הקורא", היינו: מסמך זה יאפשר לכל מאן דהו להסיר את שמו מן הרשימה אם רצונו בכך, בכל עת נתונה במהלך השנה, באמצעות פנייה מתאימה בכתב ועל פי הנהלים שיוגדרו [ראה פרק "הוספה והסרה מן הרשימה"].
- ז. העסקתם של גמלאי המשרד כפופה לקבלת אישור נש"מ ולהוראות התקשי"ר המתאימות.

על מנת לקבל חוות דעת אובייקטיבית ככל האפשר, מעוניין המדען הראשי להגדיל מצאי המעריכים (כלומר: להגדיל את הרשימה) ולאור האמור, פונה קרן המדען לציבור המתאים (עפ"י דרישות הסף המפורטות בקול קורא זה) להגשת מועמדות כמעריכים לקרן.

השירות המבוקש

בהתאם לכך נדרש מהמעריכים ליתן שירות כדלקמן ("השירות המבוקש"):

- א. לבחון מחקרים שיוגשו לעיונם ולהעריך הן בהיבט המדעי והן בהיבט של מידת תרומת ההצעה לחקלאות ישראל האם יש ביכולת המחקר להצלחת, זאת בשים לב, לעמידה בלוח זמנים הנדרש ובהיקף עבודה שנקבע על ידי קרן המדען. יובהר בהקשר זה כי במסגרת ההערכה יתבקשו המעריכים למלא טופס מובנה לשם ההערכה.

-4-

- ב. המעריך יידרש ליתן הערכה גם באספקט של הלימה בין התקציב המאושר ליכולת הביצוע של המחקר שהוגש.
- ג. יכול ויידרש מן המעריך להשתתפות בישיבות וועדת השיפוט בהן יוצגו חוות הדעת לוועדות השיפוט ויתקיים דיון בהן (על פי צורך והזמנת יו"ר וועדת השיפוט).
- ד. למען הסר ספק מודיע בזאת המשרד כבר בשלב זה, כי במסגרת עבודתו ייתכן ויידרש הן המעריך להשתתפות בישיבות נוספות שונות במשרד או מחוצה לו.

כל מעריך שיעבור את תנאי הסף ויוכלל ברשימה שתעמוד לשימוש המשרד מחויב לאלו:

- חתימה על כתב התחייבות לשמירת סודיות ההערכות (מצ"ב).
- חתימה על כתב התחייבות לפיו אין ניגוד עניינים בין ביצוע עבודה זו לבין עיסוקים אחרים (מצ"ב).
- במידה והמועמד הנו גמלאי המשרד או עובד מדינה הרי שתחול עליו החובה לעמידה בתנאי התקש"יר (פרק 8.5) המחייבים בין היתר, קבלת אישור נציבות שירות המדינה, להעסקתו.

תחומי הייעוץ שלגביהם מבוקש שירות ההערכה

התחומים וענפי החקלאות שעבורם מתבקשת מלאכת ההערכה / הרפרנטורה הינם:

- מחקר במדעי הצומח והחי על כל היבטיו
- ייעול השימוש במים לסוגיהם (שפירים, קולחין, מותפלים) לצרכים חקלאיים
- מדעי הקרקע
- אחסון, איסוס והובלה של תוצרת חקלאית
- עיבוד תוצרת חקלאית בתעשיית המזון
- בריאות המזון
- מיקרואורגניזמים הקשורים לחקלאות
- הגנת הצומח והחי
- שימוש במבנים חקלאיים (בכלל זה בקרת אקלים)
- הנדסה חקלאית
- מיכון ומכשור לצרכי חקלאות (בכלל זה חישה מרחוק וראייה ממוחשבת)
- ביוטכנולוגיה וביולוגיה מולקולארית בכל תחומי הצומח, החי ווטרינריה

-5-

- השבחה בכל תחומי הצומח והחי
- חקלאות ימית ומדגה של מים מתוקים ומלוחים
- חקלאות בהקשר של אקולוגיה, סביבה ושטחים פתוחים
- פתוח המרחב הכפרי – חקלאי
- ניהול וכלכלה של מערכות חקלאיות והערכת תרומתם הכלכלית של מחקרים
- ביולוגיה חישובית וביואינפורמטיקה
- גיאוסטטיסטיקה
- חדשנות ופיתוח מוצרים חדשים לחקלאות ישראל.

דרישות סף להכללות במסד המעריכים

על המועמד לענות על דרישות הסף הבאות [יובהר כי הדרישות הנ"ל הן מצטברות זו לזו]:

- א. המעריך הנו בעל תואר שני לכל הפחות באחד מאלה: מדעי החיים, חקלאות, רפואה, מדעים מדויקים והנדסה.
[להוכחת תנאי זה יצרף המציע צילום תעודות רלבנטיות]. באם המשיב לקול קורא זה מחזיק בתואר מאוניברסיטה בחו"ל עליו לצרף בנוסף אישור הוועדה לשקילת תארים במשרד החינוך.
- ב. ידיעת השפה העברית והאנגלית על בוריה. תנאי זה יוכח באמצעות הצהרה של המציע בכתב.
- ג. וותק מקצועי מוכח של חמש שנים בניהול, או עבודת מחקר מוכרת בשטחים הרלוונטיים לנושאי המחקר המופעלים על ידי לשכת המדען הראשי (כמפורט מעלה). הוותק המקצועי כאמור בסעיף זה משמעו לכל הפחות (המקרים המפורטים מטה מצטברים זה לזה):
ניסיון של שלוש שנים ומעלה כמעריך הצעות מחקר ביצעו לפחות עשרה מחקרים עצמאיים
ניסיון מוכח בכתובה עצמאית של הצעות מחקר ודוחות מדעיים ו/או מאמרים מדעיים יכולת עבודה עם מחשב והפקת הדו"ח באמצעות מחשב (לא ידני).
[כמוסבר מעלה, הוכחת תנאים ב' וג', תעשה באמצעות הצהרה של המציע בשאלון המצורף לכתב פנייה זה]

הגשת מועמדות ותגמולים

התגמול אשר יתקבל עבור בחינת הצעות המחקר יאושר ע"י ועדת מכרזים במשרד החקלאות ובכפוף להוראות החשכ"ל המתאימות בנושא. למען הסר ספק מובהר בזאת כי התגמול / תמורה שתועבר למעריך כוללת את כל

-6-

ההוצאות הנלוות והמשניות וזולתה לא תועבר למעריך כל תמורה נוספת כלשהי. התמורה תינתן למעריך/נותן השירותים על בסיס כדלקמן :

לבדיקות בכתב (ללא תלות בהיקף) ולהשתתפות בוועדות השיפוט - תעריך קבוע העומד נכון ליום פרסום זה על 1,200 ₪ לא כולל מע"מ.

הוצאות נסיעות תשולמנה רק אם הנסיעה רלבנטית/מתחייבת לביצוע השירות ובכפוף להוראות התכ"מ הרלבנטיות לעניין החזר הוצאות נסיעה לנותני שירותים חיצוניים.

הצטרפות לרשימת המעריכים

כמוסבר מעלה מעלה הצטרפות לרשימת המעריכים תעשה באופן שוטף (כלומר יהיה פתוח משך כל הזמן) באמצעות מילוי טופס רישום המצ"ב כנספח לקול קורא זה, ובצרוף המסמכים המפורטים בהמשך, ושליחתו באמצעות דואר רשום על ידו ללשכת המדען הראשי, משרד החקלאות ופיתוח הכפר, הקריה חקלאית, ראשון לציון, ת.ד. 30, בית דגן 50250. יש לציין על גבי המעטפה: "הצטרפות לרשימת מעריכי הצעות מחקר - קרן המדען", לידי נדים חלף.

הערות נוספות

העסקתם של גמלאי המשרד או חוקרים הפעילים בשירות המדינה - לתשומת לב הפונים כאמור מעלה, כי במקרה והפונה הנו חוקר פעיל בשירות המשרד או גמלאי המשרד, אזי במקרה כאמור כפופה העסקתו לאישור נש"מ ולהוראות התקשי"ר המתאימות. הפנייה לנציבות לקבלת אישור כאמור, תעשה ע"י המשרד. אחריות המעריך לבדוק כי אכן נתקבל אישור בעניינו.

אופן התייחור

כאמור על פי הנחיית ועדת המכרזים מיום _____ הפנייה למעריכים תעשה על יסוד העיקרון של ביצוע "סבב מחזורי", המתבצע "באופן הוגן" בין המעריכים השונים. בהתאם נקבעו הפרמטרים הבאים לצורך חלוקת העבודה בין המעריכים :

- תחום המחקר, ומידת ההלימה שבין מומחיות/מקצועיות המעריך ותחום הנבדק
- כמות הצעות המחקר שהוערכו ע"י אותו מעריך בשנה קלנדרית נתונה לרבות התחשבות בנתונים דוגמת היקף העבודה שנמסרה לבדיקתו וסכום התמורה שהועבר (ככלל בקבוצה נתונה (תחום התמחות/נושא), תינתן עדיפות למעריך שטרם בוצעה אליו, עד לאותו מועד פנייה כלשהי. ניסיונו של המעריך,

-7-

השפעה אפשרית של המעריך על המוערך לאור היכרות מוקדמת ביניהם

- התרשמות מקצועית של אנשי יחידת המדען מיכולת עבודת המעריך (עבודות עבר)
- סירובו של המעריך להיענות לפניית קודמות (סירוב עקבי לקבלת עבודות יקנה ציון "נמוך" בתיעוד קבלת עבודות עתידיות)
- התרשמות המשרד מאיכות עבודה קודמת שביצע מעריך

פלוגי

צירוף מסמכים

על המעריך לצרף לטופס הרישום את המסמכים הבאים:

- תמצית קורות חיים (עד 3 עמודים) ובו תיאור: פרטים אישיים ופרטי קשר, שם המוסד; תחומי המומחיות והניסיון; תיאור עיקרי של הפעילות המקצועית, האקדמית ומחקרית, חמש מילות מפתח לתיאור תחום ההתמחות בו המעריך מצפה לקבל הצעות מחקר.
- תעודת עוסק מורשה (אם קיים)
- צילום תעודת זהות
- אישור על תארים או הסמכה מקצועית
- כתב התחייבות לשמירה על סודיות וניגוד אינטרסים (מצ"ב כנספח)

רישום (של מעריך קיים) או הסרה מרשימת המעריכים

חשוב!

- קול קורא זה מיועד גם למעריכים שכבר מנוי ברשימת מעריכי היחידה באמצעות הרשימות הקיימות בעבר – יובהר כי אלו אינם פטורים מחובת ביצוע רישום כנדרש בתנאי קול קורא זה.
- עוד מובהר בזאת כי כל נותן שירותים המנוי ברשימת המעריכים של המשרד יהא רשאי לבקש את הסרת שמו מן הרשימה אם רצונו בכל עת נתונה במהלך השנה. הסרה כאמור תבוצע באופן הבא:
- נותן השירותים יגיש פנייה מסודרת בכתב על רצונו להימחק מרשימת המעריכים.
 - תנאי לבקשה הוא כי הנ"ל אינו מצוי במהלך ביצוע עבודה נתונה.
 - בבקשה כנ"ל יצהיר נותן השירותים כי אין לו דרישות או טענות כלשהן כלפי המשרד בדבר אי הכללתו ברשימה, וכי הסרה זו מבוצעת מתוך רצון שלו ועל דעתו הבלעדית.